EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 4. 6. 2025
COM(2025) 220 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Rakúska

{SWD(2025) 220 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Rakúska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97[1], a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

Všeobecné úvahy

(1) V nariadení (EÚ) 2024/1263, ktoré nadobudlo účinnosť 30. apríla 2024, sa uvádzajú ciele rámca správy hospodárskych záležitostí, ktorého cieľom je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií, ako aj predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. V nariadení sa stanovuje, že Rada a Komisia vykonávajú mnohostranný dohľad v kontexte európskeho semestra v súlade s cieľmi a požiadavkami stanovenými v ZFEÚ. Európsky semester zahŕňa predovšetkým formulovanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny a dohľad nad ich vykonávaním. V nariadení sa podporuje aj zodpovednosť členských štátov za fiškálnu politiku a zdôrazňuje sa v ňom strednodobý horizont spolu s účinnejším a koherentnejším presadzovaním. Každý členský štát musí Rade a Komisii predložiť národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán obsahujúci jeho fiškálne, reformné a investičné záväzky na obdobie štyroch alebo piatich rokov v závislosti od dĺžky vnútroštátneho legislatívneho obdobia. Trajektória vývoja čistých výdavkov[2] v týchto plánoch musí byť v súlade s požiadavkami

[1] Ú. v. EÚ L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263: „čisté výdavky“ sú výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov; ii) diskrečných príjmových opatrení; iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie; iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou; v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

nariadenia vrátane požiadaviek na to, aby do konca obdobia úprav verejný dlh dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend, alebo aby zostal na obozretnej úrovni pod 60 % hrubého domáceho produktu (HDP), a aby sa deficit verejných financií v strednodobom horizonte znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve a/alebo sa udržiaval pod touto referenčnou hodnotou. Ak sa členský štát zaviaže uskutočniť príslušný súbor reforiem a investícií v súlade s kritériami stanovenými v nariadení, môže sa obdobie úprav predĺžiť najviac o tri roky.

(2) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241[3], ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len „RRF“), nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. RRF poskytuje členským štátom finančnú podporu na realizáciu reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. RRF pomáha v súlade s prioritami európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík dosiahnuť hospodársku a sociálnu obnovu a zároveň presadzovať udržateľné reformy a investície, najmä s cieľom podporovať zelenú a digitálnu transformáciu a posilňovať odolnosť hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci Únie a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

(3) Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435[4] (ďalej len „nariadenie REPowerEU“), ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je postupne ukončovať závislosť Únie od dovozu ruských fosílnych palív. Pomáha to dosiahnuť energetickú bezpečnosť a diverzifikovať dodávky energie do Únie, pričom sa zároveň zvyšuje miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, kapacity na uskladňovanie energie a energetická efektívnosť. Rakúsko pridalo do svojho národného plánu obnovy a odolnosti novú kapitolu REPowerEU s cieľom financovať kľúčové reformy a investície, ktoré pomôžu dosiahnuť ciele plánu REPowerEU.

(4) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Rakúsko predložilo Komisii 30. apríla 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Podľa článku 19 uvedeného nariadenia Komisia posúdila relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a súdržnosť plánu obnovy a odolnosti v súlade s usmerneniami na posudzovanie uvedenými v prílohe V. Rada 13. júla 2021 prijala vykonávacie rozhodnutie, ktorým schválila posúdenie plánu obnovy a odolnosti pre Rakúsko[5], ktorý bol 9. novembra 2023 zmenený v súlade s článkom 21 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 z dôvodu, že plán obnovy a odolnosti už čiastočne nie je možné dodržať z objektívnych príčin, ako aj s cieľom zahrnúť kapitolu REPowerEU[6]. Uvoľnenie splátok je podmienené prijatím rozhodnutia Komisiou v súlade s článkom 24 ods. 5, v ktorom sa uvádza, že Rakúsko uspokojivo dosiahlo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom dosiahnutí míľnikov a cieľov, vyžaduje sa, aby v súvislosti

---

[3] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[4] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa. eu/eli/reg/2023/435/oj).

[5] Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Rakúska (10159/2021).

[6] Vykonávacie rozhodnutie Rady zo 7. novembra 2023, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Rakúska (14472/2023).

s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté pri rovnakej reforme alebo investíciách, nedošlo k zvratu.

(5) Rada [dátum] na základe odporúčania Komisie prijala odporúčanie, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Rakúska[7]. Rakúsko 13. mája 2025 predložilo svoj strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. Plán bol predložený v súlade s článkom 11 a článkom 36 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/1263, vzťahuje sa na obdobie 2025 až 2029 a predstavuje fiškálnu úpravu rozloženú na obdobie siedmich rokov.

(6) Komisia 26. novembra 2024 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 aj správu o mechanizme varovania na rok 2025, v ktorej neurčila Rakúsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým bude potrebné hĺbkové preskúmanie. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2025, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala odporúčanie o hospodárskej politike eurozóny[8] 13. mája 2025 a spoločnú správu o zamestnanosti 10. marca 2025.

(7) Komisia uverejnila 29. januára 2025 Kompas konkurencieschopnosti – strategický rámec, ktorého cieľom je posilniť globálnu konkurencieschopnosť EÚ v nasledujúcich piatich rokoch. Identifikujú sa v ňom tri transformačné požiadavky udržateľného hospodárskeho rastu: i) inovácie; ii) dekarbonizácia a konkurencieschopnosť a iii) bezpečnosť. V záujme preklenutia inovačnej priepasti sa EÚ zameriava na podporu priemyselných inovácií, podporu rastu startupov prostredníctvom iniciatív, ako je stratégia EÚ pre startupy a scaleupy, a na podporu prijímania pokročilých technológií, ako je umelá inteligencia a kvantová výpočtová technika. Komisia v snahe o ekologickejšie hospodárstvo načrtla komplexný Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu a Dohodu o čistom priemysle, ktorými sa zabezpečí, aby prechod na čistú energiu zostal nákladovo efektívny a priaznivý pre konkurencieschopnosť, najmä pre energeticky náročné odvetvia, a aby predstavoval hnaciu silu rastu. V záujme znižovania nadmernej závislosti a zvyšovania bezpečnosti je Únia odhodlaná posilniť globálne obchodné partnerstvá, diverzifikovať dodávateľské reťazce a zabezpečiť prístup ku kritickým surovinám a čistým zdrojom energie. Tieto priority sú podporené horizontálnymi faktormi, konkrétne zjednodušovaním právnych predpisov, prehlbovaním jednotného trhu, financovaním konkurencieschopnosti a európskou úniou úspor a investícií, podporou zručností a kvalitných pracovných miest a lepšou koordináciou politík EÚ. Kompas pre konkurencieschopnosť je zosúladený s európskym semestrom, čím sa zabezpečuje, aby hospodárske politiky členských štátov boli konzistentné so strategickými cieľmi Komisie, čím sa vytvára jednotný prístup k správe hospodárskych záležitostí, ktorý podporuje udržateľný rast, inovácie a odolnosť v celej Únii.

(8) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2025 naďalej vyvíja súbežne s vykonávaním RRF. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je naďalej nevyhnutné, aby sa plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány pomáhajú účinne riešiť všetky výzvy identifikované

---

[7] Odporúčanie Rady z [xxx], ktorým sa schvaľuje strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Rakúska, Ú. v. EÚ...

[8] Odporúčanie Rady z 13. mája 2025 týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny (Ú. v. EÚ C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http:// data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v posledných rokoch alebo ich významnú časť. Tieto odporúčania pre jednotlivé krajiny sú naďalej rovnako relevantné pre posúdenie zmenených plánov obnovy a odolnosti v súlade s článkom 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(9) Odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2025 sa vzťahujú na kľúčové výzvy v oblasti hospodárskej politiky, ktoré sa dostatočne neriešia opatreniami zahrnutými v plánoch obnovy a odolnosti, pričom sa zohľadňujú príslušné výzvy identifikované v odporúčaniach na roky 2019 – 2024.

(10) Komisia 4. júna 2025 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Rakúska na rok 2025. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Rakúsko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Rakúska. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali najnaliehavejšie výzvy, ktorým Rakúsko čelí. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Rakúska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

Posúdenie výročnej správy o pokroku

(11) Rakúsko 13. mája 2025 predložilo strednodobý plán, v ktorom sa zaviazalo k nasledujúcim maximálnym mieram rastu čistých výdavkov: 2,6 % v roku 2025, 2,2 % v roku 2026, 2,2 % v roku 2027, 2,0 % v roku 2028 a 2,3 % v roku 2029, čo zodpovedá maximálnym kumulatívnym mieram rastu vypočítaným s odkazom na rok 2024, a to 2,6 % v roku 2025, 4,8 % v roku 2026, 7,2 % v roku 2027, 9,4 % v roku 2028 a 11,9 % v roku 2029. Rakúsko 13. mája 2025 predložilo svoju výročnú správu o pokroku[9] týkajúcu sa príslušných fiškálnych projekcií a výsledných údajov a realizácie reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy uvedené v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny v rámci európskeho semestra. Vo výročnej správe o pokroku sa zohľadňujú aj polročné správy Rakúska o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(12) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine a jej dôsledky predstavujú pre Európsku úniu existenčnú výzvu. Komisia odporučila koordinovane aktivovať národnú únikovú doložku Paktu stability a rastu s cieľom podporiť úsilie EÚ o dosiahnutie rýchleho a výrazného zvýšenia výdavkov na obranu a tento návrh uvítala Európska rada 6. marca 2025.

(13) Na základe údajov, ktoré overil Eurostat[10], sa deficit verejných financií Rakúska zvýšil z 2,6 % HDP v roku 2023 na 4,7 % HDP v roku 2024, zatiaľ čo verejný dlh vzrástol zo 78,5 % HDP na konci roka 2023 na 81,8 % HDP na konci roka 2024. Podľa výpočtov Komisie tento vývoj zodpovedá miere rastu čistých výdavkov na úrovni 8,7 % v roku 2024. Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky[11], ktoré zahŕňajú

---

9 Výročné správy o pokroku 2025 sú k dispozícii na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

10 Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2025.

11 Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu EÚ. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii)

výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, v roku 2024 expanzívne, a to na úrovni 2,3 % HDP. Komisia prijala 4. júna 2025 správu podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ[12]. V uvedenej správe sa posudzuje rozpočtová situácia Rakúska v nadväznosti na to, že deficit verejných financií krajiny v roku 2024 presiahol referenčnú hodnotu 3 % HDP. V správe sa dospelo k záveru, že vzhľadom na toto posúdenie a po zohľadnení stanoviska Hospodárskeho a finančného výboru, ako sa stanovuje v článku 126 ods. 4 ZFEÚ, Komisia zváži navrhnutie začatia postupu pri nadmernom deficite v prípade Rakúska, a to tak, že Rade odporučí, aby prijala rozhodnutie podľa článku 126 ods. 6, ktorým sa stanovuje existencia nadmerného deficitu.

(14) Podľa výročnej správy o pokroku sa v makroekonomickom scenári, z ktorého vychádzajú rozpočtové prognózy Rakúska, očakáva rast reálneho HDP na úrovni -0,3 % v roku 2025, zatiaľ čo inflácia podľa HICP by mala dosiahnuť 2,8 % v roku 2025. V prognóze Komisie z jari 2025 sa predpokladá pokles reálneho HDP o 0,3 % v roku 2025 a nárast o 1,0 % v roku 2026, zatiaľ čo inflácia podľa HICP má byť na úrovni 2,9 % v roku 2025 a 2,1 % v roku 2026.

(15) Vo výročnej správe o pokroku sa očakáva, že deficit verejných financií sa v roku 2025 zníži na 4,5 % HDP, zatiaľ čo pomer verejného dlhu k HDP sa na konci roka 2025 zvýši na 84,7 %. Tento vývoj zodpovedá rastu čistých výdavkov na úrovni 1,6 % v roku 2025. Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá deficit verejných financií v roku 2025 vo výške 4,4 % HDP. Za znížením deficitu v roku 2025 stojí najmä realizácia konsolidačného balíka, pričom zvýšené výdavky na mzdy štátnych zamestnancov, dôchodky a sociálne výdavky v dôsledku indexácie inflácie a iných nákladov súvisiacich so starnutím obyvateľstva majú naďalej významný vplyv na verejné financie. Podľa výpočtov Komisie tento vývoj zodpovedá rastu čistých výdavkov na úrovni 2,0 % v roku 2025. Podľa odhadov Komisie sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky, ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, budú v roku 2025 reštriktívne v rozsahu 1,3 % HDP. Pomer verejného dlhu k HDP sa má do konca roka 2025 zvýšiť na 84,0 %.

(16) Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa očakáva, že z nenávratnej podpory („grantov“) z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa v roku 2025 budú financovať výdavky verejnej správy vo výške 0,1 % HDP v porovnaní s 0,1 % HDP v roku 2024. Výdavky financované z nenávratnej podpory v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti umožňujú realizovať vysokokvalitné investície a reformy na zvýšenie produktivity bez toho, aby mali priamy vplyv na saldo verejných financií a verejný dlh Rakúska.

(17) Výdavky verejnej správy na obranu v Rakúsku zostali v rokoch 2021 až 2023 stabilné, a to na úrovni 0,6 % HDP[13]. Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá, že výdavky na obranu dosiahnu v roku 2024 výšku 0,7 % HDP a v roku 2025 výšku 0,8 % HDP. To zodpovedá zvýšeniu o 0,2 percentuálneho bodu HDP v porovnaní s rokom 2021.

---

zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

12 Správa Komisie vypracovaná v súlade s článkom 126 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, 4. 6. 2025 [COM(2025) 615 final].

13 Eurostat, štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (COFOG).

(18) Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá, že čisté výdavky v Rakúsku sa v roku 2025 zvýšia o 2,0 %. Na základe prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá, že rast čistých výdavkov Rakúska v roku 2025 bude nižší ako maximálna miera rastu, ku ktorej sa Rakúsko zaviazalo vo svojom pláne.

(19) Výročná správa o pokroku nezahŕňa rozpočtové prognózy na obdobie po roku 2025. Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2025 predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2026 na úrovni 4,2 % HDP. Tento vývoj zodpovedá rastu čistých výdavkov na úrovni 2,3 % v roku 2026. Podľa odhadov Komisie sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky, ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, budú v roku 2026 reštriktívne v rozsahu 0,3 % HDP. Komisia predpokladá, že pomer verejného dlhu k HDP sa do konca roka 2026 zvýši na 85,8 %.

(20) V strednodobom pláne Rakúska sa uvádza súbor reforiem a investícií, z ktorých sa vychádza pri predĺžení obdobia úprav. Zahŕňajú existujúce a posilnené opatrenia z plánu obnovy a odolnosti, ako je lepší prístup k vzdelávaniu („Chancenbonus“) a dodatočné reformy a investície, napríklad zvýšenie skutočného veku odchodu do dôchodku, reformu voľna na zvýšenie úrovne zručností a zvýšenie príspevku pre dôchodcov na zdravotnú starostlivosť.

Kľúčové výzvy v príslušných oblastiach politiky

(21) Rakúsko čelí rastúcim fiškálnym tlakom, ktoré súvisia so starnutím obyvateľstva, a to v oblasti zdravotnej starostlivosti, dlhodobej starostlivosti a dôchodkových systémov. V dôsledku relatívne nízkeho zákonného a skutočného veku odchodu do dôchodku v krajine sú náklady na dôchodky vysoké, pričom do roku 2030 by mali dosiahnuť vrchol na úrovni 15 % HDP a potom mierne klesnúť. Napriek predchádzajúcim reformám zostáva skutočný vek odchodu do dôchodku v Rakúsku pod priemerom EÚ. Nedávno zavedené dôchodkové opatrenia neboli zásadné, najmä v porovnaní s nárastom strednej dĺžky života, a nové plány na obmedzenie predčasného odchodu do dôchodku môžu prispieť k zvýšeniu skutočného veku odchodu do dôchodku len v obmedzenej miere. Demografické starnutie vytvára aj tlak na financovanie zdravotnej a dlhodobej starostlivosti. Očakáva sa, že do roku 2070 sa výdavky na zdravotnú starostlivosť zvýšia zo 7,8 % v roku 2024 na 8,9 % HDP, čo je dvojnásobok priemerného nárastu v EÚ, zatiaľ čo náklady na dlhodobú starostlivosť by sa mohli v rovnakom období zvýšiť z 1,6 % na 3,1 % HDP. Cieľom reformy zdravotníctva z roku 2023 bolo posilniť primárnu starostlivosť a znížiť závislosť od nemocníc, ale primárna starostlivosť je stále rozvinutá nedostatočne, služby sa naďalej prekrývajú a ciele v oblasti výdavkov sa nedodržiavajú. Chýbajú účinné regulačné opatrenia a zosúladenie úloh v oblasti financovania a výdavkov je nedostatočné, čo prispieva k situácii, keď regióny a sociálne poistenie často prekračujú dohodnuté ročné výdavkové stropy. V oblasti dlhodobej starostlivosti sa zlepšili pracovné podmienky a podpora rodinných opatrovateľov vďaka nedávnym reformám, ktoré však neriešili fiškálnu udržateľnosť. Ústavná starostlivosť má najväčší podiel na verejných výdavkoch, hoci domáca starostlivosť je v mnohých prípadoch nákladovo efektívnejšia. Plán obnovy a odolnosti zahŕňa opatrenia na podporu primárnej zdravotnej starostlivosti a zavedenie riadenia v oblasti dlhodobej starostlivosti založeného na cieľoch.

(22) Fiškálny rámec Rakúska sa vyznačuje zložitým systémom transferov medzi jednotlivými orgánmi federálnej a regionálnej verejnej správy, čo obmedzuje

efektívnosť verejných výdavkov. Vzhľadom na nízku úroveň daňovej autonómie sa spolkové krajiny vo veľkej miere spoliehajú na zdieľané príjmy, nie na vlastné zdroje, pričom len malý podiel celkových verejných príjmov v roku 2024 plynul zo zdrojov na nižšej ako celoštátnej úrovni. Financovanie základných služieb, ako sú zdravotná starostlivosť, starostlivosť o deti a verejná doprava, zároveň čiastočne závisia od výdavkov poskytnutých spolkovými krajinami a obcami. Tlak na náklady spolkových krajín a obcí sa v dôsledku demografických zmien a zelenej transformácie ešte zvyšuje, zatiaľ čo príjmy z vlastných zdrojov nie sú naviazané na dynamiku výdavkov.

(23) Daňový mix sa naďalej vo veľkej miere opiera o príjmy z pracovnej činnosti a spotrebu. V roku 2023 malo Rakúsko štvrtý najvyšší pomer daní k HDP v EÚ s výrazným priemerným daňovo-odvodovým zaťažením práce (piate najvyššie v EÚ v roku 2024)[14]. Od roku 2023 sa pásma dane z príjmu fyzických osôb indexujú podľa inflácie, čím sa zabraňuje ďalšiemu zvyšovaniu daňovo-odvodového zaťaženia prostredníctvom pohybu v rámci daňových pasiem. Niekoľko dlhodobých štrukturálnych výziev v daňovom mixe však zostáva nevyriešených. Lepšie využívanie daní podporujúcich rast a zamestnanosť by mohlo pomôcť vytvoriť potrebný rozpočtový priestor a zlepšiť celkovú štruktúru daní.

(24) V Rakúsku sa urýchlilo vykonávanie programov politiky súdržnosti, ktoré zahŕňajú podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Fondu na spravodlivú transformáciu (FST) a Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+). Je dôležité pokračovať v úsilí o zabezpečenie rýchleho vykonávania týchto programov a zároveň maximalizovať ich vplyv v praxi. Rakúsko už v rámci svojich programov politiky súdržnosti prijíma opatrenia na podporu konkurencieschopnosti a rastu. Rakúsko zároveň naďalej čelí výzvam vrátane tých, ktoré sa týkajú konkurencieschopnosti, cenovo dostupného bývania, zručností a aktívneho začlenenia. V súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) 2021/1060 je Rakúsko povinné – v rámci strednodobého preskúmania fondov politiky súdržnosti – preskúmať každý program a zohľadniť pritom okrem iného výzvy identifikované v odporúčaniach pre Rakúsko na rok 2024. Návrhmi Komisie prijatými 1. apríla 2025[15] sa predlžuje lehota na predloženie posúdenia výsledku strednodobého preskúmania pre každý program na obdobie po 31. marci 2025. Uvedený návrh zároveň poskytuje flexibilitu s cieľom pomôcť urýchliť vykonávanie programov a zvýšiť stimuly pre členské štáty, aby pridelili zdroje politiky súdržnosti na päť strategických prioritných oblastí Únie, konkrétne na konkurencieschopnosť v oblasti strategických technológií, obrany, bývania, odolnosti vodných zdrojov a energetickej transformácie.

(25) Platforma strategických technológií pre Európu (STEP) predstavuje príležitosť investovať do kľúčovej strategickej priority EÚ posilnením konkurencieschopnosti EÚ. STEP poskytuje finančné prostriedky prostredníctvom 11 existujúcich fondov EÚ. Členské štáty môžu prispieť aj do Programu InvestEU, ktorým sa podporujú investície do prioritných oblastí. Rakúsko by mohlo využiť tieto iniciatívy na podporu vývoja alebo výroby kritických technológií vrátane čistých technológií efektívne využívajúcich zdroje.

---

14 OECD (2025), *Taxing Wages 2025* (Zdaňovanie miezd z roku 2025).

15 Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1058 a (EÚ) 2021/1056, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na riešenie strategických výziev v rámci strednodobého preskúmania – COM(2025) 123 final.

(26) Nad rámec hospodárskych a sociálnych výziev, ktorými sa zaoberá plán obnovy a odolnosti a iné fondy EÚ, čelí Rakúsko viacerým ďalším výzvam v súvislosti s udržateľnosťou svojich verejných financií, trhom práce, dynamikou podnikania a konkurencieschopnosťou, pretrvávajúcou závislosťou od fosílnych palív a vysokým cenami energií.

(27) Hoci sú k dispozícii rôzne nástroje financovania, rizikové financovanie pre startupy a scaleupy zostáva obmedzujúcim faktorom. Miestny trh s rizikovým kapitálom a kapitálom na rozširovanie vykazuje pozitívny trend, pričom rizikový kapitál sa v rokoch 2021 – 2023 zvýšil na 0,08 % HDP, ale stále nie je dostatočne rozvinutý. Obmedzené financovanie rizikového kapitálu je čiastočne spôsobené nízkou účasťou inštitucionálnych investorov vrátane dôchodkových fondov. V rokoch 2007 – 2023 to bolo ročne len 1 % zo získaných prostriedkov súkromného a rizikového kapitálu, čo je podstatne menej ako v popredných členských štátoch.

(28) Pomerne vysoké výdavky Rakúska na výskum a vývoj (3,26 % HDP v roku 2023) a úzka spolupráca medzi vedeckou obcou a podnikmi sa nedostatočne premietajú do trhovo využiteľných riešení a dynamiky podnikania. Podiel ľudí pracujúcich v znalostne intenzívnych službách predstavoval 39,8 %, čo je o niečo menej ako priemer EÚ, ktorý bol na úrovni 40,8 % v roku 2022. Krajina zaostáva za najinovačnejšími členskými štátmi EÚ aj v tvorbe domácej pridanej hodnoty z vývozu tovaru a služieb špičkovej technologickej kvality. Verejná podpora inovácií, najmä prostredníctvom daňových stimulov na výskum a vývoj, sa zameriava na postupné inovácie v etablovaných odvetviach. Oslabenie činnosti v oblasti patentov počas posledných desiatich rokov a pretrvávajúce veľké rozdiely vo výdavkoch na výskum a vývoj medzi jednotlivými spolkovými krajinami obmedzujú schopnosť Rakúska plne využiť svoj potenciál dosiahnuť vďaka inováciám väčšie hospodárske prínosy. Účinnosť inovačného systému by sa mohla zlepšiť prostredníctvom systematickejšieho preskúmania existujúcich systémov podpory.

(29) Podporou integrácie digitálnych technológií do podnikania by sa ďalej posilnila konkurencieschopnosť. Napriek pokroku dosiahnutému v oblasti zavádzania cloudu – 35,6 % podnikov využíva cloudové technológie – Rakúsko zaostáva za priemerom EÚ ma úrovni 38,9 %, čo naznačuje, že v tejto oblasti existuje priestor na rast. Výzvou zostáva aj zavádzanie dátovej analytiky, keďže len 23,9 % rakúskych podnikov zaviedlo takéto technológie, čo je výrazne pod priemerom EÚ na úrovni 33,2 %. Cielenými opatreniami – vrátane finančných stimulov, podpory cloudovej a dátovej infraštruktúry a investícií do digitálnych zručností – by sa mohlo výrazne urýchliť zavádzanie pokročilých technológií, najmä v malých a stredných podnikoch (ďalej len „MSP“).

(30) Na rakúskych spotrebiteľov má negatívny vplyv nedostatočná hospodárska súťaž v niektorých odvetviach, čo prispieva k vyšším cenám. Prekážky vstupu nových konkurentov na trh, územné obmedzenia ponuky a nadmerné regulačné obmedzenia v prípade určitých profesií a poskytovateľov služieb obmedzujú hospodársku súťaž a zvyšujú ceny pre spotrebiteľov.

(31) Ako sa stanovuje v Kompase konkurencieschopnosti, všetky inštitúcie EÚ, národné aj miestne inštitúcie musia vynaložiť veľké úsilie na vytvorenie jednoduchších pravidiel a urýchlenie administratívnych postupov. Komisia si stanovila ambiciózne ciele v oblasti zníženia administratívnej záťaže: aspoň o 25 % a aspoň o 35 % v prípade MSP; a zriadila nové nástroje na dosiahnutie týchto cieľov vrátane systematického stresového testovania súboru právnych predpisov EÚ a posilneného dialógu so

zainteresovanými stranami. Na to, aby Rakúsko splnilo túto ambíciu, musí takisto prijať opatrenia. 51 % podnikov považuje pri podnikaní v Rakúsku zložitosť administratívnych postupov za problém pre ich spoločnosť[16]. Ďalším nástrojom na zvýšenie konkurencieschopnosti je zrýchlenie postupov vydávania povolení, najmä pre MSP, a zníženie administratívnej zložitosti. Postupy vydávania povolení často neprimerane zdržiavajú priemyselné projekty, pričom zvyčajne trvajú viac ako 22 –23 mesiacov od dátumu podania žiadosti. Hlavným faktorom, ktorý k tomu prispieva, je obmedzené vyžívanie digitálnych nástrojov, pričom komunikácia je stále vo veľkej miere založená na fyzickom predkladaní dokumentov. Vydávanie povolení by sa mohlo zrýchliť zavedením možností, ako sú skoré začatie prípravných stavebných prác, zjednodušené konanie o námietkach verejnosti a odloženie nepodstatnej dokumentácie na neskoršie fázy konania. Rakúsko má celkovo vysoké administratívne a regulačné zaťaženie, pričom regulácia podnikania sa často považuje za väčšiu prekážku investícii, než je priemer EÚ.

(32) Rakúsko dosiahlo významný pokrok v oblasti prechodu na čistú energiu a posilnilo svoju energetickú bezpečnosť úplným ukončením dovozu ruského plynu najneskôr začiatkom roka 2025. Rakúsko však na pokrytie 65 % svojich energetických potrieb stále využíva dovoz, najmä ropy a plynu. Ceny energií výrazne vzrástli, pričom cena elektriny pre veľkých spotrebiteľov bola v roku 2023 siedma najvyššia v EÚ. To ovplyvňuje cenovú konkurencieschopnosť, najmä v energeticky náročných odvetviach. Výrazný rozmach obnoviteľných zdrojov energie v posledných niekoľkých rokoch a ambiciózne ciele v oblasti obnoviteľných zdrojov energie do roku 2030 si vyžadujú urýchlené rozšírenie a modernizáciu siete, ako aj flexibilitu energetického systému. Na to sú potrebné väčšie investície a rýchlejšie postupy, aby sa do systému mohla integrovať ďalšia výroba energie z obnoviteľných zdrojov. Náklady na rozšírenie siete znášajú používatelia siete. Sieťové poplatky sa v januári 2025 zvýšili v priemere o 19 %, okrem iného aj na účely financovania prebiehajúcich investícií. Práce na novom zákone o trhu s elektrickou energiou (ELWG) s cieľom umožniť reformu sieťových taríf, zvýšenie flexibility energetického systému alebo stimuly na využívanie zmlúv o nákupe elektriny (PPA), nepokročili. V Rakúsku sú zmluvy o nákupe elektriny z obnoviteľných zdrojov v súčasnosti obmedzené, keďže je zazmluvnených len 0,1 GW.

(33) Energia z obnoviteľných zdrojov predstavuje 40,8 % celkovej spotreby energie v Rakúsku a jej podiel sa neustále zvyšuje. Stagnuje však pokrok, pokiaľ ide o ďalšie urýchľovanie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov a potrebnej infraštruktúry. Rozvoju, a to najmä rakúskej emisne neutrálnej technológie, stále bránia zložité a zdĺhavé administratívne postupy.

(34) Podľa prognóz je Rakúsko na dobrej ceste k dosiahnutiu svojho cieľa zníženia emisií, tempo dekarbonizácie sa však v roku 2024 spomalilo v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Očakáva sa, že emisie klesnú len o 3,7 % v porovnaní so 6,5 % v roku 2023. Rakúsky priemyselný sektor sa vyznačuje vysokou energetickou náročnosťou a jeho dekarbonizácia prebieha pomaly. Keďže mnohé spoločnosti zápasia s absorbovaním výrazného zvýšenia cien energie, zlepšenie energetickej účinnosti je dôležité z hľadiska zníženia emisií aj zvýšenia konkurencieschopnosti. Zatiaľ čo väčšina odvetví v tomto smere pokročila, dekarbonizácia dopravy naďalej zaostáva. V roku 2023 sa konečná spotreba energie v sektore dopravy zvýšila o 1 % v porovnaní

[16] Postoje podnikov ku korupcii v EÚ (*Businesses' attitudes towards corruption in the EU*), krátka správa, správa Eurobarometra (apríl 2024).

s predchádzajúcim rokom. V národnom energetickom a klimatickom pláne z roku 2024 sa na tento účel navrhujú ďalšie opatrenia, ktoré Rakúsku umožnia dosiahnuť ciele v oblasti spoločného úsilia, ale ich úspech bude závisieť od rozhodného a úplného vykonávania týchto opatrení.

(35) Zdaňovanie práce a sociálne príspevky v Rakúsku patria k najvyšším v EÚ, čo bráni vytváraniu pracovných miest a účasti na trhu práce. Za posledné desaťročie sa počet skutočne odpracovaných hodín na osobu za týždeň znížil z 35,8 na 33,6 hodín. V porovnaní s trendom v iných členských štátoch sa už aj tak vysoký podiel práce na čiastočný úväzok od roku 2019 zvýšil o 2 percentuálne body. V roku 2024 pracovalo na čiastočný úväzok 30,6 % ľudí, čo je takmer dvakrát viac ako priemer EÚ (17,1 %). Vysoké daňovo-odvodové zaťaženie práce odrádza od dlhšieho pracovného času, čo prispieva k nedostatku pracovnej sily a obmedzuje hospodársky potenciál.

(36) Podiel žien pracujúcich na čiastočný úväzok patrí k najvyšším v EÚ. Dôvodom je aj vysoká miera ich účasti na neplatenej opatrovateľskej práci, nedostatočná dostupnosť a prístupnosť cenovo dostupného a kvalitného vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Napriek úsiliu o rozšírenie dostupnosti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve zostáva percento detí mladších ako 3 roky, ktoré sa zúčastňujú na formálnom vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve, výrazne pod priemerom EÚ. K tomu sa pridružujú regionálne rozdiely v dostupnosti miest, pokiaľ ide o vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve, ako aj nedostatok personálu.

(37) Hoci miera zamestnanosti starších pracovníkov (vo veku 55 až 64 rokov) za posledné desaťročie neustále rástla a v roku 2024 dosiahla 58,8 %, stále zostáva hlboko pod priemerom EÚ na úrovni 65,2 %. Starší pracovníci majú ťažkosti s opätovným začlenením do trhu práce, napríklad v dôsledku obmedzených digitálnych zručností či predsudkov, ktoré voči nim jestvujú. Obzvlášť zraniteľné sú osoby s nízkou úrovňou kvalifikáciou, ktoré dosiahli iba povinný stupeň školského vzdelania, a tieto osoby tvoria najvyšší podiel nezamestnaných osôb v Rakúsku. Podobne ľudia s migrantským pôvodom a ľudia so znevýhodneným sociálno-ekonomickým zázemím dosahujú na trhu práce nižší podiel a čelia osobitným prekážkam vstupu na trh práce. K tomu sa pridávajú problémy týkajúce sa nedostatočných jazykových znalostí a obmedzeného uznávania kvalifikácií.

(38) Z výsledkov Programu OECD pre medzinárodné hodnotenie žiakov (PISA) z roku 2022 vyplýva, že sa zvýšil podiel slabých výsledkov v oblasti nadobúdania základných zručností, najmä u žiakov s migrantským pôvodom a/alebo znevýhodneným sociálno-ekonomickým zázemím alebo u žiakov narodených v zahraničí. Zvyšujúci sa podiel žiakov s migrantským pôvodom a/alebo znevýhodneným sociálno-ekonomickým zázemím, ktorí vstupujú do vzdelávania bez dostatočných jazykových znalostí, je pre učiteľov výzvou. Nedostatok učiteľov je okrem toho ďalšou prekážkou, ktorá bráni zlepšeniu výsledkov v oblasti vzdelávania. Navyše zhoršujúce sa základné zručnosti žiakov sa prenášajú aj do dospelosti, najmä u žiakov s migrantským pôvodom a/alebo znevýhodneným sociálno-ekonomickým zázemím. Hoci Rakúsko pokračuje v realizácii širokej škály reforiem s cieľom zlepšiť výkonnosť svojho vzdelávacieho systému, kľúčom k riešeniu nedostatku zručností je posilnenie rozvoja základných zručností a zručností v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky (STEM) na všetkých stupňoch vzdelávania, od vzdelávania detí až po vzdelávanie dospelých.

(39) Nedostatok kvalifikovaných pracovníkov je naďalej prekážkou pre rastový potenciál Rakúska. 72 % spoločností to považuje za hlavný problém, ktorý bráni investovaniu[17]. Konkurencieschopnosti odvetví, ktoré sú kľúčové pre zelenú transformáciu, bráni najmä nedostatok zelených zručností, pričom hrozí, že Rakúsko dosiahne svoje klimatické ciele s oneskorením. Navyše v súčasnosti neexistuje žiadna explicitná stratégia na riešenie strát pracovných miest očakávaných v priemyselných odvetviach s vysokými emisiami uhlíka v súvislosti s prechodom Rakúska na klimaticky neutrálne hospodárstvo. Posilnením existujúcich programov zvyšovania úrovne zručností by sa mohla uvoľniť nevyužitá ponuka pracovnej sily a podporiť emisne neutrálny priemysel Rakúska. Poskytovanie cielenej podpory osobám v profesiách a regiónoch, ktorým hrozí negatívny vplyv rozsiahleho dekarbonizačného úsilia, je mimoriadne dôležité na zabezpečenie širokej verejnej podpory zelenej transformácie.

(40) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2025 odporučila, aby členské štáty eurozóny prijali opatrenia na plnenie odporúčania o hospodárskej politike eurozóny na rok 2025, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti. V prípade Rakúska odporúčania 2, 3 a 5 pomáhajú pri plnení prvého odporúčania pre eurozónu týkajúceho sa konkurencieschopnosti, zatiaľ čo odporúčania 1, 4 a 5 napomáhajú plnenie druhého odporúčania pre eurozónu týkajúceho sa odolnosti a odporúčanie 1 pomáha plniť tretie odporúčanie pre eurozónu týkajúce sa makroekonomickej a finančnej stability stanovené v odporúčaní na rok 2025.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Rakúsko v rokoch 2025 a 2026 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Posilniť celkové výdavky na obranu a pripravenosť v súlade so závermi Európskej rady zo 6. marca 2025. Dodržiavať maximálne miery rastu čistých výdavkov, ktoré odporučila Rada dňa [dátum]. Realizovať súbor reforiem a investícií, z ktorých sa vychádza pri predĺžení obdobia úprav, ako to odporučila Rada [dátum]. Prijať rozhodné opatrenia na zabezpečenie udržateľnosti verejných financií, a to aj zlepšením fiškálnej udržateľnosti systémov zdravotnej starostlivosti, dlhodobej starostlivosti a dôchodkových systémov, okrem iného zefektívnením nedostatočne využívanej nemocničnej infraštruktúry, zlepšením nákladovej účinnosti zdravotnej starostlivosti a dlhodobej starostlivosti, posilnením kontroly výdavkov a výrazným zvýšením skutočného veku odchodu do dôchodku. Zjednodušiť a zracionalizovať fiškálne vzťahy a právomoci na všetkých úrovniach verejnej správy a zabezpečiť jasné zosúladenie úloh v oblasti financovania a výdavkov. Zlepšiť daňový mix s cieľom znížiť vysoké daňovo-odvodové zaťaženie práce a podporiť inkluzívny a udržateľný rast v náročnom fiškálnom prostredí.

2. Vzhľadom na uplatniteľné lehoty na včasné dokončenie reforiem a investícií podľa nariadenia (EÚ) 2021/241 zaručiť účinné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU. Urýchliť vykonávanie programov politiky súdržnosti, (EFRR, FST, ESF+) v prípade potreby na základe príležitostí, ktoré ponúka preskúmanie v polovici trvania. V záujme zlepšovania konkurencieschopnosti optimálne využívať nástroje EÚ vrátane príležitostí, ktoré poskytuje Program InvestEU a Platforma strategických technológií pre Európu.

[17] *EIB Investment Survey 2024 Country Overview: Austria* (Prieskum EIB v oblasti investícií z roku 2024, Prehľad o krajine: Rakúsko), s. 17.

3. Podporovať dynamiku podnikania, zakladanie a rast mladých spoločností, a to aj poskytnutím lepšieho prístupu k rizikovému kapitálu a kapitálu na rozširovanie a odstránením prekážok, ktoré inštitucionálnym investorom bránia investovať do kapitálových nástrojov. Zlepšiť premietnutie vysokých úrovní investícií do výskumu a vývoja do oblasti trhovo využiteľných riešení a zintenzívniť využívanie (pokročilých) digitálnych technológií v podnikoch. Zjednodušiť reguláciu, znížiť administratívnu záťaž, najmä pre MSP, urýchliť postupy vydávania povolení a posilniť hospodársku súťaž s cieľom znížiť ceny.

4. Riešiť vysoké náklady na energiu, a to aj prostredníctvom reformy zákona o elektrine, zlepšením flexibility energetického systému a stimulovaním zmlúv o nákupe elektriny. Znížiť celkovú závislosť od fosílnych palív a urýchliť zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov a potrebnej infraštruktúry, najmä zjednodušením postupov vydávania povolení a vytvorením osobitných oblastí zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Ďalej znižovať emisie, najmä v sektore dopravy, a to aj podporou dekarbonizácie priemyslu. Zlepšiť energetickú efektívnosť.

5. Vytvoriť stimuly na zvýšenie celkového počtu odpracovaných hodín a účasti žien na trhu práce na plný pracovný čas, a to aj zlepšením kvality a dostupnosti služieb starostlivosti o deti. Zlepšiť výsledky na trhu práce v prípade starších pracovníkov a znevýhodnených skupín, ako sú uchádzači o zamestnanie s nízkou kvalifikáciou a osoby s migrantským pôvodom, a zvýšiť úrovne základných zručností, počnúc raným vekom, najmä na školskej úrovni. Zintenzívniť politické úsilie zamerané na poskytovanie a nadobúdanie zručností a kompetencií potrebných na zelenú transformáciu.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka